

MEDIA Carbon Calculator - novi alat koji pomaže sveučilištima

portal DOT | 14 svibnja, 2026

Europska komisija nedavno je predstavila MEDIA Carbon Calculator, novi mrežni alat koji audiovizualnim producentima diljem Europe omogućuje standardiziran način izračuna ugljičnog otiska njihovih produkcija.

Alat je izvorno osmišljen za filmsku i televizijsku produkciju, no njegova primjena nije ograničena samo na tradicionalnu industriju zabave, već može biti koristan i producentima obrazovnih medijskih sadržaja na sveučilištima i u visokoobrazovnim ustanovama koji izrađuju videopredavanja, mrežne tečajeve, nastavne i obrazovne videozapise te druge medijske sadržaje za učenje.

[MEDIA Carbon Calculator](#) omogućuje metodologiju za procjenu emisija CO₂ povezanih s audiovizualnim projektima, primjerice kroz potrošnju energije, putovanja, prijevoz, catering, materijale, smještaj i sve druge aktivnosti povezane s produkcijom. Razvio ga je konzorcij predvođen tvrtkom za programska rješenja u oblaku, u suradnji sa stručnjacima za analizu ugljičnog otiska i održivu filmsku produkciju. Alat nadopunjuje druge postojeće nacionalne ili komercijalno dostupne kalkulatore koji mogu omogućiti još detaljnija mjerenja.

Utjecaj digitalne medijske produkcije na okoliš

Sve se više propituje utjecaj digitalne medijske produkcije na okoliš, uključujući i na sveučilištima te u visokoobrazovnim ustanovama. Velike količine medijskih sadržaja, poput snimljenih predavanja, videozapisa s uputama, mrežnih modula, mrežnih seminara, promotivnih sadržaja i drugih materijala, uključuju potrošnju energije (snimanje, pohranu, prijenos sadržaja), putovanja (snimanje na lokacijama ili okupljanje sudionika), materijale (scenografiju, rekvizite, tiskane materijale), catering ili smještaj osoblja itd.

Ovim alatom moguće je prikazati skrivene troškove u smislu emisija CO₂ te podići svijest o načinima povećanja održivosti. To može dovesti do veće ekološke odgovornosti u radnim procesima medijske produkcije. Primjerice odabirom energetski učinkovitijih sustava za snimanje, davanjem prednosti lokalnim umjesto udaljenim lokacijama kako bi se smanjile emisije povezane s prijevozom, ponovnom uporabom materijala ili digitalnih sadržaja, učinkovitijim planiranjem snimanja radi smanjenja otpada ili korištenjem udaljenih/virtualnih tehnika produkcije kada je to moguće.

Praćenje ugljičnog otiska

Nadalje, alat omogućuje ustanovama praćenje ugljičnog otiska tijekom vremena, postavljanje ciljeva smanjenja emisija i vjerodostojno komuniciranje svojih aktivnosti dionicima, studentima, financijskim tijelima, upravi ustanove i javnosti. To je posebno važno za prekogranične suradnje, koprodukcije i ustanove koje imaju kampuse ili medijske aktivnosti u različitim državama članicama.

Početak korištenja je jednostavan: potrebno je otvoriti besplatan korisnički račun i izraditi projekt za svaku medijsku produkciju. To može biti serija snimljenih predavanja, mrežni modul, promotivni videozapis ili bilo koji drugi sadržaj koji uključuje snimanje, montažu, putovanja ili aktivnosti na lokaciji. Prilikom izrade projekta kalkulator će zatražiti informacije o elementima kao što su putovanja, potrošnja energije, smještaj, materijali i oprema. Većina tih podataka može se dostaviti korištenjem standardne planske dokumentacije ili informacija koje su već prikupljene tijekom faze pretprodukcije. U slučajevima kada precizni podaci još nisu dostupni, moguće je unijeti procjene. Cilj je stvoriti opću sliku, a ne postići znanstvenu preciznost.

Nakon unosa podataka alat izrađuje sažetak procijenjenog ugljičnog otiska projekta kako bi se moglo vidjeti gdje nastaju emisije i koje bi prilagodbe mogle pomoći u njihovu smanjenju. Primjerice, može se uočiti da putovanja čine velik dio ukupnog utjecaja te se može organizirati više snimanja unutar

kampusu umjesto izvan njega ili razmotriti provedbu intervjua i prezentacija pred kamerom putem videokonferencija.

Kulturni i obrazovni sektor nisu izuzeti od odgovornosti prema okolišu. Ovaj alat može pomoći medijskim timovima da održivost uključe u planiranje i produkcijske cikluse ne kao naknadnu misao, nego kao svjestan odabir u procesu oblikovanja. MEDIA Carbon Calculator besplatan je za korisnike diljem Europske unije. Za korištenje alata možda će biti potrebno prijaviti se ili registrirati putem EU Login sustava.

Napomena: Ovaj je članak prvi put objavljen na engleskom jeziku u newsletteru [Media and Learning](#).